

Het dagelijks bestuur van de GGD Hollands Noorden (hierna te noemen GGD) heeft op 16 december 2019 de Kadernota 2021 toegezonden, met het verzoek aan de raad om een zienswijze te geven. Na kennisname van de zienswijzen van de raden, staat de kaderbrief 2021 ter vaststelling geagendeerd voor het algemeen bestuur van de GGD op 11 maart 2020.

In een kadernota worden de belangrijkste inhoudelijke punten (per jaar en voor meerdere jaren), inclusief de financiële consequenties, vastgelegd. De kadernota vormt de basis voor de begroting 2021. De procedure is gebaseerd op het informatieprotocol gemeenschappelijke regelingen, bedoeld om de raden meer sturing en grip op gemeenschappelijke regelingen te geven voorafgaand aan de begroting.

Voorstel zienswijze raad

Onderstaande zienswijze uit te brengen:

1. Een positieve zienswijze afgeven over de kaderbrief van GGD HN en hierbij aanvullend verzoeken om:
 - bij het uitwerken van de vier focuslijnen in de begroting 2021, de beoogde resultaten en effecten per focuslijn beschrijven;
 - in de begroting 2021 het onderscheiden van GR taken en aanvullende diensten verder door te zetten.
 - In de begroting 2021, en de daarop volgende financiële rapportages, per focuslijn de primaire begroting laten zien en het verloop daarvan.
2. We plaatsen een kanttekening voor wat betreft het benoemen van de resultaatbestemming 2019. Dit hoort niet thuis in de kadernota maar bij de behandeling van de betreffende jaarstukken.

1. Visie en ontwikkeling

De GGD stelt voor om vanaf 2021 met vier focuslijnen te werken en de huidige programma indeling los te laten. De huidige vijf programma's zijn:

- Jeugd
- Infectieziektebestrijding
- Kwetsbare burger
- Onderzoek, beleid & Preventie
- Veilig Thuis.

de vier nieuwe focuslijnen zijn:

- Gezond opgroeien
- Gezond ouder worden
- Meedoen naar vermogen
- Gezonde leefomgeving

Wij ondersteunen de focus op de vier lijnen omdat dit aansluit bij de ontwikkelingen in de samenleving en de input vanuit de gemeenteraden tijdens verschillende bijeenkomsten in 2019. Ook sluiten de focuslijnen aan bij inzichten op het gebied van gezondheid en de verantwoordelijkheden van GGD en gemeenten.

Het loslaten van de programma indeling komt de wendbaarheid van de GGD ten goede. Daarbij blijft voor de P&C documenten Begroting en Jaarstukken de wet en regelgeving o.b.v. het Besluit Begroting en Verantwoording van toepassing.

Het weerstandsvermogen van de GGD verbetert. Een gezonde organisatie, vanuit financieel, juridisch en bedrijfsmatig oogpunt, is voorwaardelijk voor het uitvoeren van de GR taken.

2. Actualisering financieel perspectief

a. Autonome ontwikkelingen

- Inhoudelijk

In de Wet publieke gezondheid staan de verantwoordelijkheden en taken van gemeente en de gemeentelijke gezondheidsdienst. In de gemeenschappelijke regeling GGD HN zijn hierover afspraken gemaakt. Gemeenten willen sturen op de kwaliteit van de basistaken publieke gezondheid, die zijn vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling (GR). De zienswijze van de raden zou met name moeten gaan over de GR taken van de GGD. Deze dienen inhoudelijk zichtbaar te blijven binnen de nieuwe indeling op focuslijnen.

Gemeenten verwachten dan ook, in lijn met eerdere zienswijzen, dat de basistaken van de gemeenschappelijke regeling GGD goed te onderscheiden zijn van aanvullende dienstverlening. De GGD is in de begroting 2020 gestart met dit onderscheid. Gemeenten mogen verwachten dat de GGD de gewenste transparantie in de begroting 2021 inhoudelijk en financieel verder voortzet.

- Financieel

Vanuit het perspectief van gemeenten worden de GR taken bekostigd met de GR bijdragen en worden aanvullende diensten voor gemeenten of derden afzonderlijk bekostigd, op basis van dienstverleningsovereenkomsten of andere afspraken. Dit onderscheid zien we terug in de bijlagen 1 en 3 bij de kadernota. Van afzonderlijke onderwerpen die in de kadernota genoemd worden, is echter steeds niet duidelijk of deze bekostigd worden vanuit de GR of op een andere manier (bijvoorbeeld Stevig Ouderschap, logopedische ondersteuning, aanpak overgewicht).

In bijlage 5 wordt een overzicht van diensten gegeven, met onderscheid tussen GR taken, wettelijke taken GGD, wettelijke taken gemeenten en overige aanvullende diensten.

De GGD geeft niet aan onder welke governance-categorie de Kinderopvang en Veilig Thuis vallen in 2021 (bijlage 2 en 4). De bijdrage voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP) is opgenomen onder de GR taken. Deze taak is in 2019 en 2020 gebaseerd op een dienstverleningsovereenkomst van de GGD met 17 afzonderlijke gemeenten. De uitvoering van het RVP is wettelijk gekoppeld aan de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Besluitvorming over de governance is aan de gemeenten.

b. Nieuw beleid/ambitie en gewenste ontwikkelingen

- Inhoudelijk

De GGD stelt voor om vanaf 2021 met vier nieuwe focuslijnen te werken en de begroting hier op in te richten. We verwachten dat de GGD op basis van deze focuslijnen kaders opstelt zodat zichtbaar gestuurd wordt op resultaten en maatschappelijke effecten. De GGD heeft op basis van diverse monitoren/ gezondheidsonderzoeken voldoende informatie hierover die gebruikt kan worden.

- Financieel

Over 2019 wordt in 2e Bestuursrapportage GGD Hollands Noorden (Burap) een voordelig jaarresultaat van € 1.223.000 verwacht. De GGD geeft aan dit positieve resultaat overwegend incidenteel van aard is. De GGD stelt voor om een bestemmingsreserve voor de ICT-agenda 2020-2023 te vormen. Daarnaast wordt voorgesteld om de algemene reserve versneld te versterken. Voorstellen voor bestemming van het resultaat 2019 horen thuis bij het aanbieden van de jaarstukken 2019. Deze jaarstukken worden gelijktijdig met de begroting 2021 voor zienswijze aangeboden in april 2020.

3. Uitgangspunten

De GGD heeft als taak de gezondheid en veiligheid van alle inwoners van gemeenten in Noord Holland Noord te bewaken, beschermen en bevorderen.

- Bewaken van gezondheidsrisico's en onveiligheid te signaleren en de inzichten hierover actief te verspreiden.
- Beschermen tegen natuurlijk of opzettelijk bedreigingen van de volksgezondheid met preventie, bestrijding en voorlichting.
- Bevorderen individueel en collectief gezond gedrag en preventief beleid van gemeenten en andere spelers in de gezondheidszorg.

4. Financiële consequenties

a. Gevolgen voor gemeentelijke bijdrage

De kadernota is financieel gezien akkoord. Getoetst zijn het weerstandsvermogen, de indexatie en de gemeentelijke bijdragen.

Weerstandsvermogen

Vooruitlopend op de jaarstukken 2019, wordt een verbetering van de algemene reserve verwacht. Deze komt, na voorgestelde bestemming, op 1,8% van de totale lasten, waardoor weer een goed weerstandsvermogen aanwezig is. Ook de weerstandscapaciteit (de beschikbare reserve afgezet tegen de risico's) komt op een goed niveau.

Indexatie

De indexatie is toegepast conform financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen, de verhouding loon/prijs wijkt af van 70/30, maar is evenals in 2020 vastgesteld op 74/26 omdat de GGD relatief meer personele dan materiele kosten verwacht.

Gemeentelijke bijdrage GR taken

De gemeentelijke bijdragen voor GR taken zijn gebaseerd op de bijdrage 2020 en demografische invloeden. De GGD vraagt geen middelen voor nieuw beleid. De bijdrage voor de uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma is opgenomen onder de GR taken. Financieel gezien wijzigt de bijdrage RVP per gemeente niet.

Gemeentelijke bijdrage aanvullende diensten

Ter informatie hieronder een toelichting op de bijdragen voor enkele aanvullende diensten: De nieuwe taak op basis van de WvGGZ (Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg) is opgenomen, waarbij voor de GGD de lasten gelijk zijn aan de baten. Echter onze gemeente ontvangt minder dan de bijdrage die de GGD aan ons toerekent. Er moet nog een besluit worden genomen over de verdeelsleutel. Het heeft de voorkeur om een percentage van dit bedrag na rato toe te rekenen van

het totaal ontvangen Rijksbijdrage. Alle gemeenten komen dan tekort en dit tekort wordt eerlijk verdeeld.

De bijdrage die de GGD per gemeente heeft opgenomen voor Veilig Thuis is conform afspraken. Gemeenten hebben besloten tot een verdeelsleutel voor de kosten: 50% is gebaseerd op inwonertal en 50% op gebruik. Vanaf 2021 is de bijdrage per gemeente voor Veilig Thuis exclusief de bijdrage vanuit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DUVO). De gemeenten Den Helder en Alkmaar ontvangen DUVO middelen. Conform afspraken zetten zij deze deels in voor Veilig Thuis. Zij betalen dit rechtstreeks aan de overige gemeenten.

b. Kengetallen

De GGD heeft de verplichte financiële kengetallen niet opgenomen in de kaderbrief. Het gaat hierbij om de volgende kengetallen:

- netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen);
- solvabiliteitsratio;
- structurele exploitatieruimte.